

RESOLUCIÓ D'ARXIU d'Informació Prèvia núm. 49/2010, referent a la Inspecció de Treball i Seguretat Social de Barcelona.

Antecedents

Primer.- En data 30/03/10 va tenir entrada a l'Agència una denúncia d'una persona contra la Inspecció de Treball i Seguretat Social de Barcelona (en endavant, ITSS), amb motiu d'un presumpte incompliment de la normativa reguladora de la protecció de dades de caràcter personal.

En concret, la persona denunciant exposava que en el marc d'una denúncia que va formular contra una determinada empresa davant l'ITSS, aquesta entitat hauria vulnerat el deure de secret al citar-lo conjuntament amb els representants de l'entitat denunciada.

Segon.- L'Agència Catalana de Protecció de Dades va iniciar una fase d'informació prèvia (IP 49/2010), d'acord amb el que preveu l'article 7 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb l'article 17 de la Llei 5/2002, de 19 d'abril, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, per tal de comprovar la realitat dels fets denunciats i d'obtenir més informació sobre les circumstàncies dels fets i els subjectes responsables.

Tercer.- En el si d'aquesta fase, el 16/04/10 es va notificar a l'ITSS el requeriment de data 09/04/10, per tal que informés sobre els aspectes següents: si era cert que, en el marc de la tramitació de l'expedient XXX, es va convocar a la persona denunciant per tal que comparegués, juntament amb els representants de l'entitat denunciada davant les seves dependències en data 23/09/09, donant a conèixer als representants de la denunciada la identitat del denunciant; així com es demanava que atesa la manca de consentiment de la persona afectada, indiquessin quina era l'habilitació legal que donaria cobertura a aquest accés a dades personals per part d'un tercer.

Aquest requeriment va ser contestat per l'ITSS mitjançant escrit de 30/04/10, amb data d'entrada a l'Agència el 10/05/10. Entre d'altres consideracions, l'entitat requerida exposava el següent:

- Que sí es va produir una compareixença conjunta del denunciant i dels representants de l'entitat denunciada.
- Que d'acord amb l'article 12.1 de la Llei 42/1997, de 14 de novembre, Ordenadora de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, els funcionaris de l'ITSS consideraran confidencial l'origen de qualsevol queixa sobre l'incompliment de les disposicions legals.
- Que en el present cas es donaven una sèrie de peculiaritats en les quals resultava impossible guardar la confidencialitat de l'origen de la queixa.

Fonaments de Dret

Primer.- És competent per dictar aquesta Resolució la directora de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, d'acord amb l'article 2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, en relació amb l'article 5 de la Llei 5/2002, de 19 d'abril, de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, i l'article 15 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades.

Durant la tramitació de les presents actuacions d'informació prèvia s'ha aprovat la Llei 32/2010, de l'1 d'octubre, de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, vigent des del 28/10/2010, en virtut de la qual l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades se subroga en la posició jurídica de l'Agència Catalana de Protecció de Dades (DT 1a). Tot i que l'entrada en vigor d'aquesta Llei no afecta la resolució que aquí s'adopta, s'hi fa menció atès que en el moment de dictar-se la resolució, l'Autoritat s'ha subrogat en la posició de l'Agència.

Segon.- A partir del relat de fets que s'ha exposat a l'apartat d'antecedents, cal analitzar la si es va contravenir la LOPD per part de l'ITSS, atesa la revelació de la identitat del treballador denunciant a l'empresa denunciada, la qual s'hauria produït amb motiu de la citació a una compareixença conjunta tant a la persona denunciant com als representants de l'entitat denunciada.

En concret, s'analitzaran els fets que aquí s'han denunciant des de la perspectiva de la possible vulneració del deure de secret, previst a l'article 10 de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD), en els termes següents:

"El responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament de les dades de caràcter personal estan obligats al secret professional pel que fa a les dades i al deure de guardar-les, obligacions que subsisteixen fins i tot després de finalitzar les seves relacions amb el titular del fitxer o, si s'escau, amb el seu responsable."

Així doncs, d'acord amb aquest precepte el responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament de dades de caràcter personal estan sotmesos al deure de secret professional en relació a les dades personals que tracten. Aquest deure de secret comporta, segons la dicció de l'article 10 de la LOPD, el deure de custodiar amb diligència les dades personals objecte de tractament, per tal d'evitar que aquestes puguin ser conegudes per tercers, fora dels casos permesos per la Llei. La persona física titular de la dada ha de tenir la garantia que el responsable del tractament actuarà amb respecte al deure de secret.

El deure de secret comporta, segons disposa l'article 10 de la LOPD, el deure de guardar les dades personals objecte de tractament. Les obligacions del secret professional i custòdia de les dades que disposa el citat precepte, suposa una garantia que la informació registrada no traspasarà l'àmbit del responsable del fitxer, assegurant així al titular de les dades tractades que aquestes no seran conegudes per terceres persones, llevat el que disposen altres

preceptes de la LOPD. És a dir, l'obligació establerta a l'article 10 de la LOPD té com a finalitat evitar que, per part del responsable del fitxer i els qui intervinguin en qualsevol fase del tractament, es produeixin filtracions de dades personals no consentides per les persones titulars de les mateixes. Així, el Tribunal Superior de Justícia de Madrid ha declarat en la seva sentència de 19/07/2001: *"El deber de guardar secreto del artículo 10 queda definido por el carácter personal del dato integrado en el fichero, de cuyo secreto sólo tiene facultad de disposición el sujeto afectado, pues no en vano el derecho a la intimidad es un derecho individual y no colectivo. Por ello es igualmente ilícita la comunicación a cualquier tercero con independencia de la relación que mantenga con él la persona a que se refiera la información (...)".*

En aquest mateix sentit, la Sentència de l'Audiència Nacional de data 29/03/2006 es pronuncia al fonament de dret tercer en els termes següents:

"El deber de secreto profesional que incumbe a los responsables de ficheros automatizados, recogido en el artículo 10 de la Ley Orgánica 5/1992, comporta que el responsable de los datos almacenados no se pueden revelar ni dar a conocer su contenido teniendo el "deber de guardarlos, obligaciones que subsistirán aún después de finalizar sus relaciones con el titular del fichero automatizado o, en su caso, con el responsable del mismo" (artículo 10 citado).

Este deber es una exigencia elemental y anterior al propio reconocimiento del derecho fundamental a la libertad informática a que se refiere la STC 292/2000, y por lo que ahora interesa, comporta que los datos tratados automatizadamente, como son los datos relativos a la información fiscal, no pueden ser conocidos por ninguna persona o entidad, pues en eso consiste precisamente el secreto.

Este deber de sigilo resulta esencial en las sociedades actuales cada vez más complejas, en las que los avances de la técnica sitúan a la persona en zonas de riesgo para la protección de derechos fundamentales, como la intimidad o el derecho a la protección de los datos que recoge el artículo 18.4 de la CE. En efecto, este precepto contiene un "instituto de garantía de los derechos a la intimidad y al honor y del pleno disfrute de los derechos de los ciudadanos que, además, es en sí mismo un derecho o libertad fundamental, el derecho a la libertad frente a las potenciales agresiones a la dignidad y a la libertad de la persona provenientes de un uso ilegítimo del tratamiento mecanizado de datos" (STC 202/2000). Este derecho fundamental a la protección de los datos "persigue garantizar a esa persona un poder de control sobre sus datos personales, sobre su uso y destino" (STC 292/2000) que impida que se produzcan situaciones atentatorias con la dignidad de la persona, "es decir, el poder de resguardar su vida privada de una publicidad no querida".

Al seu torn, aquest deure de secret també ha estat recollit per la normativa sectorial aplicable en el cas aquí denunciat. En concret, l'article 12.1 de la Llei 42/1997, de 14 de novembre, Ordenadora de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, en relació al deure secret, estableix que:

"1. Los inspectores de Trabajo y Seguridad Social y los subinspectores de Empleo y Seguridad Social considerarán confidencial el origen de cualquier queja sobre incumplimiento de las disposiciones legales."

Així doncs, de conformitat amb aquest precepte els inspectors i subinspectors de l'ITSS, en aparença, no podrien revelar la identitat del denunciant.

No obstant l'anterior, aquest deure de secret no s'ha de considerar absolut. A aquest respecte, l'Audiència Nacional en Sentència de 14/04/08 s'ha pronunciat en el següent sentit:

“Ahora bien, el deber de secreto no es absoluto, puesto que si lo fuera resultaría imposible la cesión de datos sin consentimiento del afectado prevista en determinados casos según el Art. 11 de la LOPD o el acceso a los datos por cuenta de terceros a que se refiere el Art. 12 de la LOPD.”

Aquestes consideracions ens porten doncs a analitzar els fets denunciats des de l'òptica del règim de la comunicació de dades regulat a l'article 11 de la LOPD. En efecte, en el present cas l'ITSS va comunicar les dades de la persona denunciant a l'empresa objecte de la seva denúncia.

En primer lloc, cal recordar que l'article 3 i) LOPD, defineix cessió o comunicació de dades com *“qualsevol revelació de dades efectuada a una persona diferent de l'interessat.”*

D'altra banda, els apartats 1 i 2 de l'article 11 LOPD, com s'ha avançat, regulen la comunicació de dades en els següents termes:

“1. Les dades de caràcter personal objecte del tractament només poden ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment previ de l'interessat.

2. El consentiment que exigeix l'apartat anterior no és necessari:

a) Quan la cessió està autoritzada en una llei. (...).”

Així, caldrà analitzar si en el present cas va concórrer alguna habilitació legal que permetés a l'ITSS revelar el nom de la persona denunciant.

En aquest sentit, els apartats 3.1 i 3.2 de l'article 5 de la Llei 42/1997, faculden als inspectors de Treball i Seguretat Social per tal que en l'exercici de les seves funcions puguin:

“3. Proceder a practicar cualquier diligencia de investigación, examen o prueba que considere necesario para comprobar que las disposiciones legales se observan correctamente y, en particular, para:

3.1. Requerir información, sólo o ante testigos, al empresario o al personal de la empresa sobre cualquier asunto relativo a la aplicación de las disposiciones legales, así como a exigir la identificación, o razón de su presencia, de las personas que se encuentren en el centro de trabajo inspeccionado.

3.2. Exigir la comparecencia del empresario o de sus representantes y encargados, de los trabajadores, de los perceptores o solicitantes de prestaciones sociales y de cualesquiera

sujetos incluidos en su ámbito de actuación, en el centro inspeccionado o en las oficinas públicas designadas por el inspector actuante.”

D'acord amb això, l'inspector de Treball i Seguretat Social estava autoritzat a requerir a compareixença tant al treballador com a l'empresari a les dependències d'aquesta entitat, i això per tal d'obtenir informació de l'empresari i del mateix denunciante, a fi de comprovar els fets denunciats.

Davant l'existència d'una denúncia, l'ITSS té en principi el deure de confidencialitat sobre tot allò que s'assenyali a la denúncia així com de les actuacions que dugui a terme per al seu aclariment. Ara bé, és evident que a la persona denunciada, atès que de les actuacions d'investigació que es duuguin a terme se'n poden derivar efectes perjudicials, no se li pot causar indefensió. És per això que en aquests supòsits s'ha d'efectuar una ponderació, consistent en valorar en quina mesura pot afectar al dret de defensa del denunciat o a la comprovació dels fets denunciats, la no revelació de la identitat de la persona denunciante.

Així, atès el contingut de la denúncia que va formular la persona denunciante davant l'ITSS – reclamació de l'abonament d'una paga de beneficis-, resultava adequada, pertinent i no excessiva la revelació de la identitat de la persona denunciante per tal que es poguessin comprovar els fets denunciats, així com perquè l'entitat denunciada pogués formular les manifestacions que considerés adients als seus interessos, motiu pel qual tal comunicació de dades resultava adequada a la finalitat perseguida.

A aquest respecte, cal tenir en compte també que no es té constància que la persona denunciante hagués exercit davant l'ITSS el dret d'oposició regulat a l'article 6.4 de la LOPD i 34 i següents del Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de la LOPD, en el sentit d'oposar-se al tractament consistent en la comunicació de les seves dades a l'empresa allà denunciada. Es deixa constància d'aquesta circumstància, amb independència de si l'eventual exercici d'aquell dret hagués pogut prosperar.

A l'últim, per tancar el fil argumental del que s'ha exposat fins aquí, cal tenir en compte que de la documentació aportada per la mateixa persona aquí denunciante es constata que l'actuació de l'ITSS va finalitzar les actuacions d'inspecció amb un requeriment d'adopció de mesures a l'empresa denunciada, a qui se la requeria a efectuar el pagament d'uns salaris a la persona aquí denunciante, amb l'avertència que en cas de no fer-se, donaria lloc a les actuacions sancionadores corresponents (escrit de 17/12/2009 dirigit a la persona aquí denunciante i aportat juntament amb la denúncia). Doncs bé, és evident que si s'obligava a abonar uns salaris a la persona que havia denunciat un incompliment davant l'ITSS, aquest òrgan havia d'identificar necessàriament la persona denunciante.

Tercer.- En definitiva, com s'ha assenyalat les actuacions dutes a terme per l'inspector de Treball i Seguretat Social en el marc d'unes actuacions d'inspecció i que van implicar revelar a l'empresa allà denunciada la identitat de la persona denunciante, no suposaria una vulneració ni del deure de secret en termes de la LOPD, ni del règim previst a la mateixa Llei per a la comunicació de dades a tercers. En qualsevol cas, no és sobrer advertir que, tal com ja s'ha exposat, qualsevol facultat de l'ITSS que pugui implicar la revelació de la identitat de la

persona denunciant es trobarà limitada només a aquells supòsits en que la dita revelació sigui necessària –prèvia ponderació– per garantir l'exercici del dret de defensa de la persona denunciada o l'esclariment dels fets denunciats.

L'article 10.2 del Decret 278/1993, de 9 de novembre, sobre el procediment sancionador d'aplicació als àmbits de competència de la Generalitat, preveu que:

"(...) no es formularà plec de càrrecs i s'ordenarà el sobreseïment de l'expedient i l'arxiu de les actuacions quan de les diligències i de les proves practicades, en resulti acreditada la inexistència d'infracció o responsabilitat. Aquesta resolució es notificarà als interessats".

De conformitat amb tot el que s'ha exposat, i atès que no ha resultat acreditada durant la present informació prèvia l'existència d'indisicions racionals que permetin imputar cap fet que pogués ser constitutiu d'alguna de les infraccions previstes a la LOPD, procedeix acordar l'arxiu de les presents actuacions d'informació prèvia, mentre no es disposi de més elements que permetin imputar un fet que sigui constitutiu d'infracció.

Per tot això,

RESOLC

Primer.- Arxivar les actuacions d'informació prèvia número 49/10, relatives a Inspecció de Treball i Seguretat Social de Barcelona.

Segon.- Notificar aquesta Resolució a Inspecció de Treball i Seguretat Social de Barcelona i a la persona denunciant.

Tercer.- Contra aquesta resolució, que posa fi a la via administrativa d'acord amb l'article 14.3 del Decret 48/2003, de 20 de febrer, pel qual s'aprova l'Estatut de l'Agència Catalana de Protecció de Dades, les parts interessades poden interposar, amb caràcter potestatiu, recurs de reposició davant la directora de l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, en el termini d'un mes a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que preveu l'article 116 i següents de la Llei 30/1992 o bé interposar directament recurs contenciós administratiu davant els Jutjats del Contenciós Administratiu, en el termini de dos mesos a comptar de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb els articles 8, 14 i 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

Igualment, les parts interessades poden interposar qualsevol altre recurs que considerin convenient per a la defensa dels seus interessos.

La directora

Esther Mitjans Perelló

Barcelona, 17 de novembre de 2010